

ת"פ 30286/02/18 - מדינת ישראל נגד קליימנקו אליה, KLYMENKO ILLIA, אנדריי פורתנוב, PORTNOV ANDRII

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 30286-02-18 מדינת ישראל נ' KLYMENKO ILLIA (עציר) ואח'
תיק חיצוני: 55581/2018

בפני כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מבקשת מדינת ישראל
נגד
משיבים

1. קליימנקו אליה KLYMENKO ILLIA
2. אנדריי פורתנוב PORTNOV ANDRII באמצעות עו"ד
צחי רז טל. 04-6180018, פקס. 04-6227208

החלטה

לפני בקשת המבקשת להכריז על המשיבים "סוחרי סמים" ולהורות על חילוט הכספים שנתפסו ברשותם. זאת לאחר שגזר הדין בעניינם כבר ניתן (בעקבות הסדר טיעון סגור שהושג בין הצדדים) וחרף העובדה שהבקשה לא נכללה מלכתחילה בכתב האישום.

רקע

1. בתאריך 14.2.18 הוגש כנגד הנאשמים כתב אישום בו יוחסו להם עבירה של שהיה בלתי חוקית בישראל לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952 וכן עבירות של גידול סמים מסוכנים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סמים, לפי סעיפים 6, 7(א) + (ג) רישא וסעיף 10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ב- 1973.

2. מספר חודשים לאחר מכן, ביום 9.7.18 הציגו ב"כ הצדדים בפני את הסדר הטיעון אליו הגיעו, על פיו יחזרו בהם הנאשמים מכפירתם בביצוע העבירות דלעיל, יודו בעובדות כתב האישום כפי שהן, יורשעו על פי הודאותיהם והעונש שיוטל עליהם יהא: "מאסר בפועל של 16 חודשים, מאסר על תנאי, קנס לשיקול דעת בית המשפט ושליטת רשיון בפועל ועל תנאי".

בנוסף לכך הודיעו ב"כ הצדדים כי הושגה ביניהם "הסכמה דיונית שתקבל תוקף של גזר דין לגבי גירוש הנאשמים מן הארץ אל ארץ מולדתם, מיד עם תום מאסרם" וכי המבקשת תבקש "צו כללי להשמדת המוצגים".

3. בגזר הדין שניתן על ידי באותו היום (9.7.18) כובד הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים כאמור, כלשונו.

4. אין חולק על העובדה שבכתב האישום ו/או בהסדר הטיעון, לא נכללו בקשה להכריז על הנאשמים "סוחרי סמים" ו/או הודעה בדבר כוונת המאשימה לבקש את חילוט הכספים שנתפסו ברשותם, בבוא העת.

נימוקי הבקשה

5. את בקשתה כי אכריז על הנאשמים "סוחרי סמים" ואורה על חילוט הכספים שנתפסו ברשותם בשלב זה ולמרות העובדה שהיא לא בקשה זאת בכתב האישום ו/או במסגרת הסדר הטיעון, נימקה המבקשת - הן בבקשתה בכתב והן בטיעוניה בעל-פה, באלה:

א. כתב האישום המקורי לא כלל בקשת חילוט בשל תקלה ואילו הנוסח המתוקן שלו אשר הוכן ביום שלמחרת הגשתו לבית המשפט, לא הוגש בסופו של דבר בשל טעות.

ב. הסדר הטיעון אכן לא כלל ההתייחסות לכספים שנתפסו ברשות המשיבים בעת שנעצרו (סך של כ- \$ 3,500) והיה בו רכיב של קנס כספי, אולם בהתאם להלכה הפסוקה "... **חילוט אינו עונש כמשמעותו המובהקת של מושג זה ותכליתו אינה עונשית אלא שהוא נועד להוצאת בלעו של הגזלן מפיו...**" (ר' ע"פ 7376/02 וע"פ 7475/95 **מדינת ישראל נ' בן שטרית** בהם נקבע כי חילוט וקנס כספי יכולים לדור בכפיפה אחת וכי תכליתו העיקרית של החילוט היא הרתעת הציבור).

ג. במקרה זה מדובר במשיבים שהגיעו לישראל על מנת להתפרנס, בחרו לעסוק בגידול סמים וסכום הכסף הגבוה שנתפס ברשותם, יש בו כדי לבסס את הטענה כי מדובר בכסף אותו השיגו במסגרת פעילותם העבריינית בישראל.

ד. בגזר הדין שניתן בתיק זה נקבע כי "המוצגים יושמדו" מבלי שהכספים מושא הבקשה הוחרגו מן ההחלטה.

תגובת המשיבים

6. בתגובתו בכתב לבקשה תחילה וגם לאחר מכן, במהלך הדיון שהתקיים בפני במעמד ב"כ הצדדים, חזר ב"כ המשיבים וטען כי "**מדובר בבקשה חסרת יסוד ובסיס, ננועה באי חוקיות, נוגדת את כל כללי**

המשפט הפלילי הנהוג, שהוגשה בעורמה, בצורה לא קולגיאלית ולא הגונה ומנסה ליצור תקדים חדש ובלתי אפשרי".

7. את התנגדותו הנחרצת לבקשה, כמו גם את טענותיו הקשות כל כך כלפי המבקשת, הסביר ב"כ המשיבים כדלקמן:

- הסדר הטיעון שהושג בין הצדדים בתיק זה היה מקיף, כולל וסגור, והמשא ומתן שקדם לו היה ארוך ומורכב ולא כלל התייחסות כלשהי של המבקשת לנושא הכספים שנתפסו (**ר' מסמכי הסדר הטיעון שצורפו לתגובה**).

- הסדרי טיעון יש לכבד ואם תתקבל בקשת המבקשת במקרה זה **"יהיה בכך כדי ליצור תוהו ובוהו בעולם הסדרי הטיעון והתחייבויות המדינה"**.

- משכתב האישום לא כלל הודעה בדבר כוונת המבקשת לבקש בבוא העת את חילוט הכספים, ומשזו לא הזכירה את הנושא בכל שלב שהוא גם לאחר מכן, אין היא רשאית לעשות כן לאחר שגזר הדין כבר ניתן (ר' ת"פ (פ"ת) 970-01-14 **מדינת ישראל נ' אבו מחרב** בו נקבע כי דרך המלך להעלאת בקשת חילוט היא במסגרת הטיעונים לעונש וההחלטה האם לחלט רכוש של נאשם מהווה חלק משיקולי בית המשפט בגזירת הדין).

- גם הבקשה להכריז על המשיבים "סוחרי סמים" לא נכללה בכתב האישום ואף בקשת חילוט מכח סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי מחייבת מתן הודעה מראש בכתב האישום.

- על פי ההלכה הפסוקה, פסק דין שניתן על ידי בית המשפט אמור להביא לסיום כל המחלוקות הקיימות בין הצדדים והוא בבחינת סוף פסוק.

- במקרה מסוים זה, באה בקשת המבקשת אל העולם רק בעקבות פניית ב"כ המשיבים אל המשיבה בבקשה להשבת הכספים והחפצים הנוספים שנתפסו ברשותם בעת מעצרים (מחשב נייד וטלפון). עד לאותו שלב המבקשת כלל לא נתנה דעתה לנושא זה ואף הופתעה מטענתו בדבר קיומם של הכספים.

- הבקשה הוגשה מבלי שבמהלך ניהול התיק הוצגה בפני בית המשפט ראיה כשלהי שתתמוך בטענה שהכספים קשורים לעבירות שבוצעו.

- מאחר שבשולי גזר הדין ניתנה הוראה בדבר השבת הפקדון, אזי מדובר בהוראה החלה גם על הכספים מושא הבקשה, שכן הם למעשה הופקדו בידי המבקשת.

התייחסות המבקשת לטענות המשיבים

8. בהתייחסותה לתגובת המשיבים חזה המבקשת על הטענה כי הכספים שנתפסו מהווים מוצג שבית משפט למעשה כבר הורה על השמדתו, וכי ההחלטה בדבר השמדת המוצגים צריכה לחול הן על הסמים שנתפסו והן על הכספים, המחשב הנייד והטלפון שנתפסו ברשות המשיבים.

9. בנוסף לכך טענה המבקשת כי לנוכח אופן השתלשלות העניינים במקרה זה הוצעה לב"כ המשיבים הצעת פשרה לחלוקת הכספים בין הצדדים ואולם הצעה זו נדחתה על ידו.

דין והכרעה

10. פקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (**להלן: "הפקודה"**) כוללת הסדר מיוחד לחילוט רכוש של מי שהורשע בעבירה של עסקת סמים והפיק ממנה רווח. הסדר זה, המעוגן בהוראת סעיף 36א' לפקודה, כולל בין השאר את התנאים הפרוצדורליים והמהותיים הבאים:

1. בקשת התביעה לחילוט הרכוש צריכה להיות מפורטת ולהופיע בכתב האישום (**ר' הוראת סעיף 36א'(ה) לפקודה**).

2. על התביעה להוכיח כי הנאשם הפיק או אמור היה להפיק רווח מעבירה של עסקת סמים ולבקש מבית המשפט לקבוע במסגרת הכרעת הדין כי הנאשם הוא סוחר סמים (**ר' הוראת סעיף 36א'(ב) לפקודה**).

3. הדיון בבקשת החילוט יתקיים בטרם הבאת הראיות לעונש מטעם התביעה (**'תקנה 4(א) לתקנות החילוט**).

4. החלטת בית המשפט בנושא החילוט תיכלל בגזר הדין, אלא אם הורה בית המשפט על העברת הדין בנושא להליך אזרחי (**ר' תקנה 4(ג) לתקנות החילוט**).

11. בע"פ 170/07 מטיס נ' מדינת ישראל קבע בית המשפט העליון כי "הפן המהותי בהכרזה, ככל שהדבר אמור בהיבט הכרונולוגי, מצוי בכך שהיא ממוקמת בין הכרעת הדין לגזר הדין. "תרשים הזרימה" של ההליך בהקשר זה הינו: הרשעה, הכרזה כסוחר סמים, הענישה והוראה בדבר החילוט כחלק מגזר הדין...".

12. במקרה שלפני, המבקשת לא מילאה אחר אף אחד מן התנאים דלעיל ולכן לא אוכל להעתר לבקשתה להכריז על המשיבים "סוחר סמים" ו/או להורות על חילוט הכספים מכח פקודת הסמים המסוכנים.

13. סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 הנושא את הכותרת "צו חילוט", קובע כדלקמן:

(א) על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל,

לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32 או שהגיע לידי המשטרה

כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ

או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם.

....

(ג) צו-חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר-הדין ובין על פי עתירה

מטעם תובע".

בפסיקה המתייחסת לסעיף זה (ר' למשל ע"פ 623/78 סורני נ' מדינת ישראל) נקבעו 3 תנאים מצטברים לחילוטו של חפץ כאמור:

1. בעל החפץ הוא הנאשם שהורשע בדין.

2. החפץ נתפס על פי סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) או הגיע לידי

המשטרה כאמור בסעיף 33 לפקודה זו.

3. הרשעת בעל החפץ מתייחסת למעשה עבירה שנעשה בחפץ או לגביו, כאשר החפץ או

השימוש בו אינם חייבים להוות חלק מיסודות העבירה ודי בכך שהם מהווים חלק

מהשתלשלות העניינים העובדתית העומדת בבסיס כתב האישום.

עוד נקבע כי צו החילוט יכול להינתן במסגרת גזר הדין או אחריו, על פי עתירה נפרדת של התביעה, בין אם הוגשה בכתב ובין אם הועלתה בעל פה, בתגובה לבקשה בדבר החזרת החפץ

(ר' רע"פ 5776/05 אודי ראובן נ' מדינת ישראל).

14. הנה כי כן, אף שבקשת ההכרזה והחילוט שהוגשה בתיק זה לא יכולה היתה מלכתחילה להתבסס על הוראת החילוט שבפקודת הסמים, רשאית היתה המבקשת לפנות אל בית המשפט בבקשה לחילוט הכספים מכח הוראת סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי הנ"ל, ואולם גם אז היה עליה לעמוד בתנאיו המהותיים של סעיף זה. דא עקא, שלטעמי כשלה המבקשת גם בכך, ולו רק בשל העובדה שהיא לא הניחה בפני ראייה כלשהי לכך שכספים אלה אשר נתפסו ברשות המשיבים בעת מעצרו, הושגו בעבירה או שימשו לביצועה.

15. **לסיכום, מפני כל הטעמים אותם הבהרתי ומניתי לעיל, דין הבקשה להידחות.**

16. בנוסף לכל האמור לעיל ולנוכח אופן התנהלותה של המבקשת במקרה זה (התקלה, הטעות, העלאת הבקשה בשלב כה מאוחר מבלי לעמוד בתנאים הקבועים בהוראות הרלבנטיות בשתי הפקודות, וככל הנראה רק בעקבות פניית ב"כ המשיבים אליה), לא אוכל שלא להעיר כי לטעמי מוטב היה לה למבקשת לו היתה נמנעת מהגשת בקשה זו בכלל וגם מהעלאת הטיעון לפיו "בית המשפט ממילא הורה על השמדת המוצגים". שהרי לא רק כי מדובר בטיעון העומד בסתירה לתוכן הבקשה, אלא שבעת הצגת הסדר הטיעון בפני בשעתו, לא טרחה המבקשת לציין כי אותו "צו כללי להשמדת המוצגים" שהתבקש על ידה, מתייחס למוצגים נוספים פרט לסמים מושא כתב האישום - אותם אלה שאך לגביהם התייחסה החלטתי (ר' הוראת סעיף 35 לפקודת הסמים המסוכנים) ולו רק משום שלא ידעתי על קיומם של מוצגים נוספים ו/או אחרים כלל וכלל.

16. **התוצאה היא, אם כן, שהבקשה נדחית.**

הנני מורה למבקשת להשיב למשיבים את הכספים, הטלפון והמחשב הנייד שנתפסו ברשותם בעת שנעצרו, לידיהם, באמצעות בא כוחם.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ז' חשוון תשע"ט, 16 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.